

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

Na temelju članka 28. Zakona o psihološkoj djelatnosti („Narodne novine“ broj 47/03.) i članka 8. i 17. Statuta Hrvatske psihološke komore Upravni odbor je na svojoj 05. sjednici od 07. rujna 2012. godine donio ove

STANDARDE RADA PSIHOLOGA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

1. Standardi rada psihologa u predškolskim ustanovama usvojeni su s ciljem:
 - definiranja poslova psihologa u predškolskim ustanovama;
 - ujednačavanja i poboljšanja kvalitete rada;
 - optimiziranja uvjeta rada psihologa u predškolskim ustanovama;
 - razvoja općih i specifičnih kompetencija psihologa kroz cjeloživotno učenje.
2. Standardi rada psihologa u predškolskim ustanovama su usmjereni:
 - poticanju cjelovitog razvoja djeteta (psihomotoričkog, kognitivnog i socio-emocionalog razvoja), skladnom razvoju djetetove osobnosti i doprinosu kvaliteti njegova odrastanja;
 - primjeni pristupa usmjerenog na dijete, uz uvažavanje individualnih potreba djeteta;
 - uvažavanju osobnog, obiteljskog i društvenog identiteta djeteta;
 - razvoju temeljnih kompetencija djeteta za cjeloživotno obrazovanje;
 - stvaranju temeljnih uvjeta za ostvarivanje djetetovih prava;
 - stvaranju poticajnog okruženja za cjeloviti razvoj djeteta;
 - podršci obitelji za kvalitetniju pomoć u odrastanju djeteta;
 - uključivanju zajednice i stručnih ustanova kao doprinos kvaliteti odgoja i obrazovanja.
3. Temeljne zadaće psihologa u predškolskim ustanovama su:
 - prevencija
 - rana intervencija
 - edukacija
 - istraživanje

4. Izrazi koji se koriste u ovim standardima, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

II. OPIS POSLOVA PSIHOLOGA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA:

Članak 2.

1. U radu s djecom:

Psiholog prati psihofizički razvoj i napredovanje pojedinačnog djeteta, postavlja razvojne zadaće i skrbi se o psihičkom zdravlju djece na sljedeći način:

- a. procjenjuje psihomotorni, kognitivni i socio-emocionalni razvoj djeteta (opažanjem i praćenjem ponašanja u odgojnoj skupini, primjenom psihodijagnostičkih tehnika i postupaka);
- b. prilikom upisa djeteta i inicijalnog razgovora procjenjuje individualne razvojne potrebe djeteta za odgovarajućim programima odgoja i obrazovanja
- c. prati i procjenjuje uspješnost prilagodbe djece na vrtić;
- d. prepoznaje djecu s teškoćama, promišlja razvojne zadaće za njihovo napredovanje prema sposobnostima, izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program, provodi individualni program rada u području socio-emocionalnog i spoznajnog razvoja djeteta;
- e. provodi rano otkrivanje i utvrđivanje potencijalo darovite djece, izrađuje posebni program predškolskog odgoja i naobrazbe za darovitu djecu, provodi program prilagođen individualnim potrebama djeteta u redovitom programu;
- f. promišlja i provodi aktivnosti za poticanje pozitivnog emocionalnog razvoja djeteta, kvalitetnog odnosa s vršnjacima i odraslim osobama;
- g. provodi prevenciju emocionalnih teškoća i poremećaja u ponašanju;
- h. provodi prevenciju zlostavljanja i zanemarivanja djece;
- i. procjenjuje razvojni status djece u godini prije polaska u školu, postavlja razvojne zadaće, izrađuje i provodi aktivnosti u području razvoja spremnosti za školu;
- j. planira i provodi intervencije u kriznim situacijama i pomoć djeci u prevladavanju stresnih situacija – tugovanje, bolest, razvod roditelja i sl.

2. U radu s roditeljima:

Psiholog pruža podršku u razvoju roditeljskih kompetencija na sljedeći način:

- a. provodi inicijalne razgovore s roditeljima novoprimiteljne djece;
- b. informira roditelje o rezultatima praćenja i psihologijske procjene djeteta;
- c. provodi savjetodavni rad kojim pomaže roditeljima u rješavanju specifičnih teškoća vezanih za razvoj predškolskog djeteta, prevladavanju kriza te razvoju pozitivnih roditeljskih vještina;
- d. u suradnji s roditeljima planira i provodi postupke iz područja ranih intervencija;

- e. provodi edukaciju iz djelokruga razvojne psihologije i srodnih područja – o osobinama razvoja, razvojnim potrebama, pravima djece, kvalitetnoj komunikaciji i primjerenim odgojnim postupcima;
- f. promovira partnerske odnose roditelja i predškolske ustanove.

3. U radu s odgojiteljima:

Psiholog pruža podršku u razvoju odgojiteljskih kompetencija i stalnom stručnom usavršavanju odgojitelja na sljedeći način:

- a. daje smjernice odgojiteljima za opažanje i praćenje razvoja djece, njihovog napretka i postignuća;
- b. surađuje s odgojiteljima pri utvrđivanju i zadovoljavanju specifičnih odgojno – obrazovnih potreba djeteta;
- c. surađuje s odgojiteljima u planiranju razvojnih zadaća;
- d. osmišljava strategije koje odgojiteljima omogućuju podržavanje i poticanje kompetencija djeteta – u području psihomotornog, kognitivnog, socio-emocionalnog razvoja i kreativnosti;
- e. prati uvažavanje prava djeteta;
- f. promovira kvalitetne modele interakcije i komunikacije između svih sudionika procesa, na svim razinama : dijete-dijete, odrasli-dijete, odrasli-odrasli;
- g. promovira suvremene oblike suradnje s roditeljima;
- h. jača kompetencije odgojitelja za refleksiju, samorefleksiju, vrednovanje i samovrednovanje;
- i. provodi individualno i grupno stručno usavršavanje iz područja psihologije kojim se podržava profesionalni i osobni rast i razvoj odgojitelja.

4. Poslovi na razini stručnog tima

- a. sudjeluje u izradi i vođenju propisane dokumentacije i evidencije o djeci:
 - Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada;
 - Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada;
 - Program stručnog usavršavanja;
 - Dosje djeteta s posebnim potrebama;
 - ili drugog prema važećim propisima.
- b. sudjeluje u dokumentiranju i analiziranju pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa;
- c. sudjeluje u praćenju kvalitete rada ustanove;
- d. sudjeluje u kreiranju promjena u cilju unaprijeđivanja odgojno-obrazovnog procesa u skladu sa suvremenim spoznajama iz područja psihologije;
- e. osmišljava i provodi projekte, akcijska i druga istraživanja, samostalno ili u suradnji sa stručnjacima iz dječjeg vrtića ili vanjskih institucija;
- f. sudjeluje u stvaranju temeljnih uvjeta za ostvarivanje djetetovih prava, ukazuje na pravne propise i etička pravila u svrhu osiguranja djetetove dobrobiti, zastupa i reagira na povredu djetetovih prava;

- g. sudjeluje u kreiranju kvalitetnog okruženja za cjeloviti razvoj djeteta vodeći računa o njegovim psihološkim implikacijama na dijete.

5. Suradnja s vanjskim ustanovama i institucijama

Psiholog surađuje sa stručnim institucijama, odgojno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi, strukovnim organizacijama, društvima i pojedincima vezano za realizaciju svih ciljeva rada psihologa kao što su:

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
- Specijalizirane ustanove, zdravstvene ustanove, centri za socijalnu skrb
- Odgojno-obrazovne ustanove: vrtići, škole, sveučilišta
- Hrvatska psihološka komora, Hrvatsko psihološko društvo itd.

6. Pripremanje, planiranje i programiranje te stručno usavršavanje psihologa

1. psiholog vodi propisanu dokumentaciju i priprema se za rad;
2. stručno se usavršava u skladu s obvezama trajnog profesionalnog usavršavanja:
 - psiholog ima pravo i dužnost obnavljati i dalje usavršavati svoja znanja i vještine i obavezan je stručno se usavršavati radi stjecanja uvjeta za produženje osnovne dopusnice za obavljanje psihološke djelatnosti;
 - u pogledu poslova u predškolskoj ustanovi, psiholog se usavršava na temelju propisa ministarstva nadležnog za obrazovanje i u organizaciji nadležnih ustanova za odgoj i obrazovanje;
 - stručno se usavršava i u skladu s potrebama ustanove u kojoj je zaposlen.

III. UVJETI RADA PSIHOLOGA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA:

Članak 3.

Uvjeti rada psihologa u predškolskim ustanovama su:

1. Psiholog obavlja zadaće iz Godišnjeg plana i programa rada isključivo u predškolskoj ustanovi s kojom ima sklopljen ugovor o radu.
2. Ukoliko nema sklopljen ugovor o radu, psiholog može obavljati stručne poslove u predškolskoj ustanovi, prema ugovoru o djelu.
3. Radno vrijeme psihologa u predškolskim ustanovama obuhvaća:
 - neposredni rad s djecom, odgojiteljima, roditeljima;
 - poslove pripreme, planiranja i programiranja, stručnog usavršavanja.
4. Radno vrijeme psihologa utvrđuje se Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe i drugim važećim propisima.
5. Predškolska ustanova je dužna psihologu osigurati odgovarajući prostor za samostalan rad koji omogućava diskreciju, adekvatno čuvanje

psihodijagnostičkih instrumenata i dokumentacije te neometan rad, zatim računalo s internet vezom. Predškolska ustanova je dužna osigurati i sredstva za nabavku osnovnih psihodijagnostičkih instrumenata i posebnu edukaciju za njihovu primjenu onda kada je to potrebno, te sredstva za potrebni edukativni materijal i igračke.

6. Psiholozi u predškolskim ustanovama obavezni su, sukladno *Zakonu o psihološkoj djelatnosti (NN 47/2003)*, biti članovi Hrvatske psihološke komore koja izdaje i obnavlja osnovnu dopusnicu za rad.
7. Psiholog je obvezan čuvati psihodijagnostička sredstva od neovlaštenog korištenja. U slučaju raskida ugovora o radu s predškolskom ustanovom, a u slučaju da u predškolskoj ustanovi nije zaposlen drugi psiholog, dužan je psihodijagnostička sredstva pohraniti u Hrvatskoj psihološkoj komori u skladu s propisima Komore.
8. Predškolska ustanova je dužna osigurati psihologu sudjelovanje na stručnim skupovima koji se boduju prema *Pravilniku o sadržaju, rokovima i postupku stručnog usavršavanja i prijavi stručnog skupa za usavršavanje psihologa Hrvatske psihološke komore*, te osigurati nabavu stručne literature. Preporuča se sudjelovanje na Godišnjim konferencijama hrvatskih psihologa, te na stručnim seminarima i edukacijama koje organiziraju Hrvatsko psihološko društvo i Hrvatska psihološka komora.

Članak 4.

Ovi standardi objavljuju se na web stranici Komore i stupaju na snagu 8 dana po objavljivanju.

KLASA: 011-02/12-02/05
URBROJ: 251-375/01-02-12-3
Zagreb, 07. rujna 2012. godine

**PREDSJEDNIK
HRVATSKE PSIHOLOŠKE KOMORE
Hrvoje Gligora**